

Projekts

Zivju resursu mākslīgās atražošanas plānam 2025.-2028.gadam

(balstīts uz institūta BIOR rekomendācijām
<https://www.zm.gov.lv/lv/zivju-resursu-atrazosana>)

Plāna mērķis:

**ilgstpējīgi, saglabāti un bioloģiski
daudzveidīgi saimnieciski nozīmīgo un
aizsargājamo ceļotājzivju resursi
Latvijā.**

Plāna rīcības virzieni mērķa sasniegšanai

Nr.p .k.	Rīcības virziens (turpmāk - RV)	Atbildīgie, iesaistītie
1.	Saimnieciski nozīmīgo un aizsargājamo ceļotājzivju resursu papildināšana Gaujas un Ventas UBA publiskajās ūdenstecēs;	BIOR
2.	Zivju resursu papildināšana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā;	BIOR
3.	Zivju resursu papildināšana publiski pieejamās ūdenstilpēs;	Privātās vai valsts zivju audzētavas, sadarbībā ar pašvaldībām vai ūdenstilpju apsaimniekotājiem; BIOR nodrošina nepieciešamo zinātnisko atzinumu un rekomendāciju sniegšanu
4.	Zušu krājuma pārvaldības pasākumi	BIOR
5.	Nārsta un zivju mazuļu attīstībai piemēroto dzīvotņu un zivju migrācijas iespēju atjaunošana upēs	Pašvaldības un ūdenstilpju apsaimniekotāji; BIOR nodrošina nepieciešamo zinātnisko atzinumu un rekomendāciju sniegšanu
6.	Zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšana	BIOR

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (I)

Lasis

Nemot vērā, ka lielākā daļa lašu dabā smoltificējas divu gadu vecumā, kā arī izvērtējot audzētavu lašu nobriedumu, **ieteicams zivju audzētavās iegūtos lašus ielaist upēs viena un divu gada vecumā.**

Lašu viengadniekus **smoltus izlaist, pēc šķirošanas pavasarī** un, ja **vidējais zivju svars** grupā pēc šķirošanas ir vismaz 20,0 g Gaujas un Ventas UBA, 25,0 g Daugavas UBA. Savukārt, **minimālais individuālais zivs svars** grupā nedrīkst būt mazāks par 16,0 g Gaujas, 18,0 g Ventas un Daugavas UBA. Kā otru izlaišanas kritēriju zivīm, kuras nav sasniegušas minimālo svaru būtu ieteicams noteikt **minimālo garumu 11 cm**, jo šāda izmēra zivis visbiežāk ir sasniegušas presmolta stadiju.

Laši ir jāizlaiž, ja tie ir sašķiroti līdz inventarizācijai un izlaišanas vietas noteikt, balstoties uz audzētavas inventarizācijas datiem, bet **ne vēlāk kā 15. aprīlī.**

Zivis **jāsašķiro vismaz trīs grupās**: lielās, vidējās, mazās. Pēc šķirošanas zivju grupā nedrīkst būt vairāk par 5 % zivju, kas neatbilst minimālajam pieļaujamajam svaram. Ja zivis nav sasniegušas iepriekšminēto svaru, tās ir atstājamās audzēšanai vēl vienu gadu, vai izlaižamas upju straujtecēs, kur dabiskā atražošanās nerasniedz savu potenciālu – posmi precizējami pirms izlaišanas ar BIOR Zivju resursu pētniecības departamentu. Laša smolciem un mazuļiem (1) **pirms izlaišanas jānogriež taukspuras**. Katru gadu izlaižamo laša mazuļu daudzums nedrīkst būt lielāks, kā 5 % no smoltu skaita.

Laša krājumus papildina tikai 1. un 2.RV ietvaros un to realizē BIOR.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (II)

Taimiņš

Gaujā jāpalielina taimiņu smoltu divgadnieku daudzums, kuru vid. svars ir 35,0 g un jāsamazina taimiņu smoltu viengadnieku daudzums, kuru vidējais svars ir 24,0 g, savukārt **Ventā jāielaiž taimiņu smolti viengadnieki**, kuru vidējais svars ir 20,0 g. Zivis, kuras ir mazākas atstājamās audzēšanai otru gadu. **Daugavā zem Rīgas HES jāpalielina taimiņu divgadnieku** (ar vidējo svaru vismaz 35,0 g) skaits, pārējie jāizlaiž kā mazuļi viengadnieki (ar vidējo svaru 18,0 g).

3.RV ietvaros taimiņu krājumu mākslīga papildināšana upēs **būtu veicama tikai gadījumos, ja nepieciešams saglabāt taimiņu dabisko populāciju konkrētā upē/upju sistēmā**, kas ilgstoši atrodas vājā stāvoklī un neuzrāda atkopšanās pazīmes arī pēc dzīvotņu pieejamības un kvalitātes uzlabošanas/nodrošināšanas pasākumu veikšanas, kas ir primārie risinājumi, kā arī gadījumos, kad lasis vai taimiņš tiek reintroducēts potenciālās, piemērotās lašu vai taimiņu upēs, kur šīs sugas vēsturiski pastāvējušas.

Taimiņiem, kas upēs tiek ielaisti no audzētavām, **veicama taukspuru nogriešana**, lai tos būtu iespējams atšķirt no dabiskā krājuma un novērtēt vai dabiskais krājums uzrāda atkopšanās pazīmes. Dabiskajam krājumam stabilizējoties, mākslīga krājuma papildināšana ir pārtraucama. Tāpat kā 1. un 2.RV, arī 3.RV realizācijai būtu **nepieciešams ievērot dzimtās upes principu**: vienā upē gan zvejot vaisliniekus, gan ielaist smoltus.

Taimiņa krājumus papildina 1. un 2.RV ietvaros - BIOR.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (III)

Strauta forele

Strauta foreļu vienasaras mazuļu ielaišana būtu atbalstāma tikai tādā gadījumā, ja tās iegūtas no **Latvijas izcelsmes strauta foreļu vaisliniekiem**, kas ievākti konkrētas upes baseinā, kurā tālāk plānota to krājumu papildināšana.

Strauta foreļu papildināšana upēs būtu primāri **veicama tām piemērotos upju posmos virs migrācijas šķēršļiem** un veicama tikai gadījumos, ja to resurss tiek aktīvi izmantots makšķerēšanā un, ja nepieciešams saglabāt strauta foreļu dabisko populāciju konkrētā upē/upju sistēmā, kas ilgstoši atrodas vājā stāvoklī un neuzrāda atkopšanās pazīmes arī pēc dzīvotņu kvalitātes uzlabošanas/nodrošināšanas pasākumu veikšanas, kas ir primārie risinājumi, kā arī gadījumos, kad strauta foreli plānots reintroducēt potenciālās, piemērotās upēs, kur strauta foreles populācija pastāvējusi vēsturiski.

Strauta forelēm, kas upēs tiek ielaistas no audzētavām, **veicama taukspuru nogriešana**, lai tās būtu iespējams atšķirt no dabiskā krājuma un novērtēt vai dabiskais krājums uzrāda atkopšanās pazīmes. Taukspuru nogriešana veicama vēsākā laikā (septembrī, oktobrī), tāpēc **vienasaras un viengadīgo foreļu ielaišanu ieteicams realizēt septembra beigās**. Dabiskajam krājumam stabilizējoties, mākslīga krājuma papildināšana ir pārtraucama. Papildus nepieciešami arī plašāki pētījumi par strauta foreļu atražošanas efektivitāti.

Strauta foreļu resursu atražošana no Latvijā iegūtiem ikriem var tikt veikta 1. RV (realizē BIOR), kā arī 3.RV (īsteno pašvaldības vai ūdeņu apsaimniekotāji) ietvaros.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (IV)

Upes nēģis

BIOR veiktie ģenētikas un nārsta migrācijas orientācijas pētījumi liecina, ka Latvijas upēs nārsto viena kopēja upes nēģa populācija. Minētā iemesla dēļ **ir pieļaujama vaislinieku un kāpuru savstarpēja pārvietošana starp dažādām ūdenstecēm un arī upju baseiniem**, taču no tās ir vēlams izvairīties, lai samazinātu transportēšanas ietekmi uz upes nēģa vaisliniekiem vai kāpuriem.

Pārvietojamo vai mākslīgajā pavairošanā izmantojamos **nēģu vaisliniekus iegādāties no rūpnieciskās zvejas veicējiem**, nevis īstenot speciālus pasākumus vaislinieku ieguvei.

Pētījumi liecina, ka uz jūru migrējošie, metamorfozi izgājušie juvenīlie upes nēģi salīdzinoši veiksmīgi spēj pārvarēt spēkstaciju turbīnas, tāpēc to izlaišanu ir pieļaujams veikt arī augšpus HES (tostarp Daugavas HES kaskādes spēkstaciju) aizsprostiem. Potenciāli piemērotākā vieta šādai **nēģu pārvietošanai Daugavas baseinā ir Ogres upe**.

Lai īstenotie atražošanas pasākumi sniegtu vērā ņemamu, to apjomam vajadzētu sasniegt vismaz 10% no upes nēģa dabiskās atražošanās apjoma. Minimālais upēs ielaižamo **mākslīgi pavairoto nēģu kāpuru skaits ir 25 miljoni**, bet pāri šķērslim **pārvietojamo vaislinieku skaits - 60 000 gab.** (vai aptuveni 5 t) vaislinieku. Pārvietojamo vaislinieku daudzumu var vairākas reizes (līdz pat 10 reizēm) samazināt, ja tie tiek izlaisti pavasarī neilgi pirms nārsta un tiešā potenciālo nārsta vietu tuvumā (t.i., ja līdz minimumam tiek samazināta plēsēju un citu faktoru izraisītā vaislinieku dabiskā mirstība).

Nēģu krājumus papildina un uz nārsta vietām pārvieto 1. un 2.RV ietvaros, ko realizē BIOR.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (V)

Zandarts

Daugavas HES ūdenskrātuvē zandartu papildināšana ūdenskrātuvēs jāturpina, kā arī būtu vēlams **zandartus ielaist Daugavā zem Rīgas HES, Buļļupē, kā arī var turpināt zandartu ielaišanu Ķīšezerā.** Ezeros, kuros zandarts ir ielaists kopš pagājušā gadsimta, tas ir veiksmīgi iedzīvojies un ir izveidojušās pašatīstījošās populācijas, taču dažos ezeros zandartu intensīvas izmantošanas dēļ apsaimniekotāji, domājams, arī turpmāk izrādīs iniciatīvu papildināt resursu ielaižot zandartu mazuļus. Ieteicams diferencēt zandartu izmērus atkarībā no izlaišanas laika, **jo vēlāk rudenī papildina zivju resursus, jo lielākus zandarta mazuļus vēlams izlaist.**

Vienvasaras zandartu ielaišanu ezeros vajadzētu turpināt Daugavas baseinā 2.RV ietvaros. Savukārt 3.RV ietvaros, zandarta mazuļu ielaišana veicama tikai tādos gadījumos, ja zandartu resurss tiek intensīvi izmantots.

Zandartu resursus papildina 1. un 2.RV (realizē BIOR), kā arī 3.RV (īsteno pašvaldības vai ūdeņu apsaimniekotāji) ietvaros.

Vimba

Vimba ir zvejas un makšķerēšanas objekts, kuras resursu Daugavā būtiski ietekmēja HES kaskādes izbūve. Vimbu vienvasaras mazuļu papildināšanu **vēlams turpināt iepriekšējā apjomā 2.RV ietvaros.** Papildus, ja ir interese par vimbu resursu papildināšanu citās Latvijas **upēs, to pēc saskaņošanas ar BIOR, var veikt ielaižot vienvasaras mazuļus 3.RV ietvaros.**

Vimbu resursus papildina 2.RV (realizē BIOR), kā arī 3.RV (īsteno pašvaldības vai ūdeņu apsaimniekotāji) ietvaros.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (VI)

Līdaka

Līdakas resursu papildināšanu var veikt, **ielaižot līdaku vienasaras mazuļus.**

Mazuļu ielaišana būtu **vēlama tikai tajos gadījumos, kad līdaku resursi tiek intensīvi izmantoti**, un to izmantošana parādās arī nozvejās un licencētās makšķerēšanas atskaitēs.

Līdaku iezīmēšanas pētījums ir parādījis, ka vienlīdz labi ezerā iedzīvojas un aug gan mazākās līdakas (garums 15 cm, svars 30 g), gan lielākās (garums 50 cm, un svars pārsniedz 500 g).

Rudenī piedāvātās līdakas ir dažāda izmēra un vienā dīķī var tikt nozvejotas līdakas, kuras ir no 13 līdz 55 cm un vairāk garas.

Zivju resursu papildināšanai **nav vēlams ielaist nešķirotas līdakas**, jo lielākās līdakas jau transportēšanas laikā un arī pēc ielaišanas dabiskos ūdeņos, lielā daudzumā apēd mazās līdakas un resursu papildināšanas mērķis netiek sasniegts.

Ekonomiski izdevīgāk ielaist līdakas, kuru **svars ir no 1,0 līdz 30,0 g.**

Līdaku resursi jāturpina papildināt 3.RV (īsteno pašvaldības vai ūdenstilpju apsaimniekotāji) ietvaros.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (VII)

Vēdzele

Šobrīd vēdzeles kā potenciāli papildināmā zivju suga nav minēta nevienas ūdenstilpes Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumos.

Resursu papildināšana notiek neregulāri un nav veikts pētījums par vēdzeļu ielaišanas efektivitāti.

Ja ūdeņu apsaimniekotājs vēlas ielaist vēdzeles, būtu **nepieciešams pirms tam veikt pētījumu par vēdzeles ielaišanas nepieciešamību.**

Vēdzeļu kāpurus vai vienasaras mazuļus (8-30 g) varētu papildināt 3.RV (īsteno pašvaldības vai ūdeņu apsaimniekotāji) ietvaros.

Ālants

Interese par ālanta resursu papildināšanu nav liela, taču pēdējos gados nodibinājuma “Vides risinājumu institūts” izstrādātajos zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumos ir rekomendēta ālanta ielaišana ezeros.

Ālanta resursu papildināšana **ir akceptējama tikai atsevišķos gadījumos, kad pirms tam ir veikts pētījums par ālanta ielaišanas nepieciešamību** (zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi, vai mērķa pētījums ālanta resursu novērtēšanai).

Ālantu vienasaras mazuļus (2-30 g) varētu papildināt 3.RV (īsteno pašvaldības vai ūdenstilpju apsaimniekotāji) ietvaros.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (VIII)

Baltijas store (*A. oxyrinchus*)

Baltijas jūras reģionā ir uzsākta Baltijas stores (*Acipenser oxyrinchus*) reiklimatizācija, kas norit saskaņā ar *Baltijas stores rīcības plānu 2019-2029*, kurā paredzētas secīgas darbības, lai atjaunotu un aizsargātu Baltijas jūras stori.

Baltijas store Eiropā izmira vides piesārņojuma, nesaudzīgas zvejas un upju taisnošanas rezultātā. Šobrīd situācija ir mainījusies, un pirmās stores no Baltijas jūras atgriežas uz nārstu Vācijas upēs.

A. oxyrinchus ir labas un augstas kvalitātes ūdeņu indikatorzivs un tās atgriešanās ir saistīta ar ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanos upēs un tā bagātinās bioloģisko daudzveidību ūdeņos.

HELCOM Storu atjaunošanas darba grupa paredz zivsaimniecībā izmantojamu, pašatražojošu storu populācijas izveidi 50 gadu laikā.

Saskaņā ar Baltijas stores resursu atjaunošanas centieniem plāna 2.RV (realizē BIOR) ietvaros **būtu jāveic šādas darbības:**

- 1) ikgadēju **vienvasaras mazuļu ielaišanu Gaujas augštecē, vidustecē** (zem aizsprostiem) un šādai ielaišanai sekojošu monitoringu, kuru plāna 6.RV ietvaros realizētu BIOR;
- 2) Baltijas stores **vaislas ganāmpulka izveidi/uzturēšanu** BIOR zivju audzētavā.

BIOR kopējie ieteikumi 1. 2. un 3.RV īstenošanai – zivju krājumu papildināšana (IX)

Laša ganāmpulka izveidošana un uzturēšana

Katru rudeni dzimumproduktu iegūšanai tiek nozvejoti uz nārstu migrējošie laši.

Pēdējos gados upēs ienākušo **lašu nozvejas ir apgrūtinātas gan roņu postījumu dēļ, gan klimatisko apstākļu dēļ**. Pēdējos gados nozvejoto **vaislinieku skaits ir dramatiski krities** un arī vaislinieku kvalitāte ne vienmēr ir apmierinoša.

Lašu ganāmpulka uzturēšana notiek Polijā, Igaunijā. Lai izaudzētu kvalitatīvus lašu mazuļus līdz šim vaislas zivis tika iegūtas dabā, taču **samazinās vaislinieku kvalitāte, iegūto ikru daudzums no viena vaislinieka un ikru kvalitāte**.

Jau vairākus gadus **nav iespējams iegūt ikrus pietiekamā daudzumā**, līdz ar ko rodas problēmas laša resursu uzturēšanai un populācijas saglabāšanai.

Laša vaislinieku ganāmpulku var izaudzēt četros, piecos gados, tāpēc jau **sākot no 2025. gada jāuzsāk darbi ganāmpulka veidošanai BIOR zivju audzētavā**. Līdz 2026.-2027. gadam, katru gadu vaislas ganāmpulka veidošanai un atjaunošanai jāatstāj zivju audzētavā noteikts skaits mazuļu, ievērojot dzimtās upes principu.

Gaujas baseinā audzējams vaislas ganāmpulks, kas iegūts no Gaujā iegūtajiem lašu mazuļiem. Papildus līdz 2028. gadam jāveic **zivju ģenētisko pasu izveide** un, lai izvairītos no tuvradnieciskās krustošanas, **jāizstrādā zivju krustošanas plāns**.

1.RV «Saimnieciski nozīmīgo un aizsargājamo ceļotājzivju resursu papildināšana Gaujas un Ventas UBA publiskajās ūdenstecēs» sasniedzamie rādītāji

Suga, attīstības stadija un vecums	Gads, papildinātie zivju krājumi (gab.), pārceltie nēgu apjomi (kg) un lašu vaislas ganāmpulka apjoms (gab.)				Minimālais svars (g) mazākajām zivīm grupā	Vidējais svars (g) grupā
	2025	2026	2027	2028		
Laša mazuļi (1), smolti, 1	8 500	180 000	180 000	180 000	18 (Venta) 16 (Gauja)	20 (Venta) 20 (Gauja)
Laša smolti, 2	36 000		10 000	10 000	25	35
Taimiņa smolti, 1	215 000	130 000	130 000	130 000	16	20
Taimiņa smolti, 2	82 000	30 000	20 000	20 000	25	35
Strauta foreles	30 000	30 000	30 000	30 000	2,0	-
Baltijas stores	5 000	5 000	5 000	5 000	5,0	-
Nēgu kāpuri	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	-	-
KOPĀ (kāpuri un mazuļi)	10 376 500	10 375 000	10 375 000	10 375 000	-	-
Nēgu pārceļšana	2000 kg	2000 kg	2000 kg	2000 kg	-	-
Gaujas baseina lašu vaislas ganāmpulka izveidošana un uzturēšana	1500 viengadnieki	1500 viengadnieki	1500 viengadnieki	1500 viengadnieki	-	-
	1000 divgadnieki	1000 divgadnieki	1000 divgadnieki	1000 divgadnieki	-	-
			900 trīsgradnieki	900 trīsgradnieki	-	-
				700 nārstam gatavi četrgradnieki	-	-

Konkrētas ielaišanas vietas un laiks dalījumā pa izlaižamo zivju sugu un nēgu attīstības stadijām un apjomiem tiks noteikts ikgadējā zivju mazuļu izlaišanas plānā

2.RV "Zivju resursu papildināšana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā» sasniedzamie rādītāji

Suga, attīstības stadija un vecums	Gads, papildinātie zivju krājumi (gab.), pārceltie nēģu apjomi (kg)				Minimālais svars (g) mazākajām zivīm grupā	Vidējais svars (g) grupā
	2025	2026	2027	2028		
Laša smolti 1	470 000	470 000	470 000	470 000	18	25
Laša mazuļi 1	30 000	30 000	30 000	30 000	10	
Taimiņa smolti	95 000	95 000	95 000	95 000	15	18
Taimiņa smolti, 2	5 000	5 000	5 000	5 000	25	35
Zandarta mazuļi, 0+	250 000	250 000	250 000	250 000	-	1
Vimbasmazuļi, 0+	450 000	450 000	450 000	450 000	-	1
Nēģa kāpuri	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	-	-
KOPĀ (kāpuri un mazuļi)	8 300 000	8 300 000	8 300 000	8 300 000	-	-
Nēģu vaislinieku nogādāšana nārsta vietās augšpus šķēršļiem	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	-	-

Konkrētas ielaišanas vietas un laiks dalījumā pa izlaižamo zivju sugu un nēģu attīstības stadijām un apjomiem tiks noteikts ikgadējā zivju mazuļu izlaišanas plānā

3.RV «Zivju resursu papildināšana publiski pieejamās ūdenstilpēs» krājumu papildināšanas nosacījumi un sasniedzamie rādītāji

Suga, vecums un attīstības stadija	Vidējais svars (g) grupā izlaišanas laikā	Ieteicamais izlaišanas laiks (mēnesis)
Ālants	2-30	V-X
Līdakas mazuļi, 0+	1-30	V-X
Zandarta mazuļi, 0+	1-5	VI-VII
	5-15	VII-IX
	15-30	IX-X
Vēdzeles kāpuri	-	I-IV
Vēdzeles mazuļi, 0+	2-30	VII-X
Vimba	0,8-2	VI-X
Strauta foreles mazuļi, 0+ (Ja vaislas materiāls iegūts tajā pašā UBA)	3,0-10,0	IX (ar grieztām taukspurām)
Taimiņa smolti, 1	18,0	Pavasaris, kad ūdens temperatūra upē sasniedz 8 °C
Taimiņa smolti, 2	35,0	Pavasaris, kad ūdens temperatūra upē sasniedz 7 °C

Rezultatīvais rādītājs	2025	2026	2027	2028
Publisko ūdenstilpju skaits, kurās papildināti zivju resursi	Vismaz 50	Vismaz 50	Vismaz 50	Vismaz 50

Atbilstoši pašvaldību un/vai ūdenstilpju apsaimniekotāju iesniegtajiem Zivju fonda projekta pieteikumiem, atbilstoši BIOR atzinumiem, tiks paredzētas konkrētas izlaišanas vietas, zivju sugas, to vecums un attīstības stadija, apjomi

4.RV «Eiropas zušu krājuma pārvaldības pasākumi» sasniedzamie rādītāji

Pamatojoties uz Eiropas Padomes 2007. gada 18. septembra Regulu (EK) Nr. 1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai, Latvijā tika izstrādāts Nacionālais zušu krājuma pārvaldības plāns (LNZKPP) 2009.–2013. gadam. Šī plāna ietvaros Latvijas iekšējos ūdeņos, kas pieejami brīvai lejumigrācijai, kopumā izlaisti 1,3 miljoni Eiropas zušu stikla zuša stadijā ar vidējo svaru 0,26 g.

2014.–2024. gadā tika turpināta LNZKPP pasākumu īstenošana. Šajā periodā Latvijas iekšējos ūdeņos, kas pieejami brīvai lejumigrācijai, kopumā izlaisti 3,8 miljoni Eiropas zušu stikla zuša stadijā ar vidējo svaru 0,26 g, kā arī 4,3 tūkstoši Tomes zivjaudzētavā paaudzētu zušu.

No 2019.gada zušu krājumu papildināšana vairs netiek veikta. 2024.gada beigās BIOR sniegs rekomendāciju zuša krājuma turpmākai papildināšanai un zušu krājuma novērtējumu.

Nr.p.k.	Pasākums	Rādītājs	Izpildes laiks
1.	Zušu krājumu stāvokļa monitorings un nepieciešamo pētījumu veikšana	Dzeltenzušu blīvuma uz laukuma vienību novērtēšana ar elektrozejas metodi 7 ezeros un 30 upēs un uz jūru migrējošo sudrabzušu uzskaitē Daugavā un Lilastes upē	Katru gadu I un II pusgadā.
2.	Zušu krājumu izmantošanas zinātniskā novērtēšana un atbilstošas regulēšanas nodrošināšana to ieguvei	1. Populācijas stāvokļa izmaiņu tendenču novērtējums. 2. Rekomendācijas izmaiņām zvejas un makšķerēšanas regulējumā.	1. 2028.gada II pusgadā. 2. 2025.gada II pusgadā.

5.RV «Nārsta un zivju mazuļu attīstībai piemēroto dzīvotņu un zivju migrācijas iespēju atjaunošana upēs» sasniedzamie rādītāji

Upju zivsaimniecisko nozīmi nosaka galvenokārt zivīm nozīmīgu dzīvotņu platība, kvalitāte un pieejamība. Lai ierobežotu straujteču un citu zivīm nozīmīgu dzīvotņu platības un pieejamības samazināšanos, upēs tiek īstenoti dažādi atjaunošanas pasākumi.

Zivju dzīvotņu kvalitātes un pieejamības uzlabošanai ir vēlams veikt dažādus pasākumus – gan jaunu dzīvotņu izveidošanu, gan esošo dzīvotņu kvalitātes uzlabošanu, gan dzīvotņu pieejamības uzlabošanu.

Lai šie pasākumi būtu iespējami efektīvi, pirms to plānošanas un īstenošanas ir vēlams veikt attiecīgās upes vai tās posma izpēti, lai identificētu potenciāli efektīvākos pasākumus un labākās vietas to īstenošanai.

Pasākums	Indikatīvais projektu skaits visā periodā	Finansējums	Projektu īstenotāji, iesaistītie
Zivju migrācijas šķēršļu ietekmes samazināšana	Vismaz 6 projekti	ZF vai EJZAF	Pašvaldības, ūdenstilpju apsaimniekotāji; BIOR sniedz zinātnisko atzinumu un rekomendācijas
Zivīm nozīmīgu dzīvotņu platības un kvalitātes palielināšana	Vismaz 20 projekti	ZF un vai EJZAF	Pašvaldības, ūdenstilpju apsaimniekotāji; BIOR sniedz zinātnisko atzinumu un rekomendācijas

6. RV «Zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšana» veicamie pasākumi

Zivju resursu atražošanai jābūt zinātniski pamatotai, balstītai uz pasaulē un Latvijā veiktajiem pētījumiem.

Zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšanai BIOR veiks sekojošus pētījumus:

1. ņemot vērā gan klimata mainību, gan zivju barību kvalitātes izmaiņas, zināšanas slimību uzraudzības pasākumu ieviešanā zivju audzētavās u.c. pieredzi, tiks turpināts **laša un taimiņa smoltu kvalitātes un atražošanas efektivitātes novērtējums:**

- a) smoltu kvalitātes novērtējums pirms izlaišanas,
- b) mākslīgi audzēto lašu un taimiņu smoltu lejupmigrācijas novērtējums Gaujā,
- c) uz nārstu migrējošo audzētavas izcelsmes lašu īpatsvara novērtējums Gaujā un Ventā,

2. **nēgu resursu monitorings** atražošanas efektivitātes izvērtēšanai - nēgu dabiskās atražošanās un populācijas stāvokļa monitorings, kā arī nēgu vaislinieku pārvešanas un mākslīgi pavairotu nēgu kāpuru ielaišanas efektivitātes novērtējums;

3. **dzīvotņu un zivju migrācijas iespēju atjaunošanas ietekme** uz zivju resursu stāvokļa pārmaiņām;

4. **audzēto lašu vaislinieku ģenētiskā raksturojuma (ģenētisko pasu) izveide** un lašu krustošanas plāna izstrāde;

5. **zinātniskais padoms atražošanas jautājumos** - zinātnisku rekomendāciju un atzinumu sagatavošana par īstenojamiem pasākumiem saistībā ar šī plāna 3.RV, zinātnisku rekomendāciju un atzinumu sagatavošana par konkrētu dzīvotņu uzlabošanu un nārsta vietu atjaunošanu, zinātnisku rekomendāciju sagatavošana pasākumu īstenošanas pilnveidošanai nākamajā politikas plānošanas periodā, sabiedrības informēšanas pasākumi par zivju resursu atražošanas un krājumu papildināšanas jautājumiem - preses relīzes, semināri, publikācijas.